

Regionala pensionärsrådet
Camilla Tengström

2020-11-27

Regionala Pensionärsrådet fredagen den 27 november 2020 kl.09.30-11.30
Plats: Vänersborg, Residenset i Sessionssalen eller via videokonferens VMR

Närvarande ledamöter

Johnny Magnusson, (M) regionstyrelsen
Helén Eliasson, (S) regionstyrelsen
Bengt Fernström, PRO
Rune Johansson, PRO
Lisbeth Axelsson Lindh, PRO
Ove Göransson, PRO ledamot
Ann-Christine Baar, SPF Seniorerna
PO Damberg SPF Seniorerna
Kerstin Segesten, SPF Seniorerna
Ingemar Appelstig, SPF Seniorerna
Zaidi Folias, SKPF
Barbro Westergren, SKPF
Marita Sunnerdahl.SKPF

Närvarande ersättare

Leif Gabrielsson, PRO
Kerstin Carlsdotter, PRO
Sven Carlsson, PRO
Bertil Jonsson, PRO
Lennart Frennemo, SPF Seniorerna
Göran Eklund, SPF Seniorerna
Agneta Nero, SPF Seniorerna
Rune Kjernald, SPF Seniorerna
Irene Hellekant, SKPF
Arne Brännström, RPG

SPRF ingår numera i SKPF

Övriga närvarande

Karin Möller, Regionchefläkare, Biträdande Hälso- och sjukvårdsdirektör Avdelning Vårdgivarfrågor
Jörn Engström, Kollektivtrafik och infrastruktur
Camilla Tengström, sekr. administrativ service
Koncernavdelningen.

Inte närvarande

Tony Johansson, (MP) regionstyrelsen
Håkan Linnarsson, (S) regionstyrelsen
Birgitta Berghänel-Sikberger, RPG ledamot
Birgitta Carlander, SKPF ersättare
Gunilla Eriksson, SKPF ersättare

1. Anteckningar från föregående möte 25 september 2020

Anteckningarna godkändes

2. Kvalitetsdriven verksamhetsutveckling

Karin Möller höll föredrag via länk om kvalitetsdriven verksamhetsutveckling, strategiskt arbete för att genomföra systemförändringar och öka kvaliteten i hälso- och sjukvården. Se hennes presentation i **bilaga 1**.

3. Nya Zonerna Västtrafik.

Jörn Engström föredrog via länk om nyheter angående tre nya zoner såsom att man kommer genomföra en utredning kring seniorkort under nästa år, se över åldersgränser, avgifter, eventuellt fria resor för seniorer i hela VGR (förutätter skatteväxling med kommunerna) m.m.

I första hand för att möjliggöra fria resor för seniorer krävs att samtliga kommuner är positiva till seniorkortet. Fråga kom upp på mötet om vilka kommuner som inte har seniorkort.

Det är följande kommuner:

- Öckerö
- Lilla Edet
- Dals-Ed
- Essunga
- Grästorp
- Herrljunga
- Mellerud
- Orust

Se Jörns presentation i **bilaga 2**.

4. Frågor från PRO

4.1. Vaccin.

Enligt Läkartidningen kommer fyra regioner att ge äldre personer över 65 år ett så kallat högdosvaccin mot säsongsinfluensan. Dock inte Västra Götaland. Vad är motiveringen till detta val?

Svar: Det finns två influensavacciner särskilt riktade mot äldre - högdos och med adjuvans. Tillgången var begränsad i år och fyra regioner fick möjligheten att beställa ett begränsat antal doser högdosvaccin som ska ges på äldreboenden denna säsong. Diskussion sker nu på nationell nivå angående strategin för nästa säsong. Det skulle t. ex. vara önskvärt med en rekommendation från Folkhälsomyndigheten om vem som skall erbjudas dessa vacciner. Oavsett vad som händer på nationell nivå kommer vi i VGR utarbeta en strategi inför nästa säsong, vilket behöver förankras politiskt.

4.2. Rehabilitering av Covid 19 patienter.

I region Stockholm och Skåne har man skapat särskilda rehabiliteringsavdelningar för covid-19 patienter. Covid 19 patienterna har varit så svaga att de inte kunnat delta i ordinarie rehabiliteringsprogram. Pågår arbete i VGR för att ta fram liknande enheter för patienter som är för svaga för aktivrehabilitering?

Svar från Elisabet Johannesson på Koncernstab hälso- och sjukvård, enhet patientsäkerhet som i sin tur konsulterat Marga Brisman.

Inom Västra Götalandsregionen arbetar man med rehabilitering för personer med kvarstående besvär efter covid-19 både inom sjukhusens specialiserade rehabilitering och på rehabmottagningarna i primärvården. All rehabilitering anpassas efter individens behov. Inom Västra Götalandsregionen har bedömning därför gjorts att rehabiliteringsbehoven kan tillgodoses inom de rehabiliteringsmedicinska enheter som finns.

4.3. Plats för medföljare/chaufförer på vårdinrättningar.

Under Covid-19 tiden har nya problem uppstått för besök vid regionens vårdinrättningar. Medföljare/transportör till vårdsökare har ingen plats där hen kan vänta. Under sommaren har det hjälpligt fungerat med utomhusvistelse. Nu är det kallt och ofta regn och rusk och senare snö. Medföljande behöver under sin väntetid en plats med värme och tillgång till toalett. Vi förväntar oss att man snabbt löser detta problem.

Svar: Detta borde inte vara ett problem om man organiserar sina väntrum med distansering 2 meter. Kommer eventuellt tas upp på primärvårdssamordningen för diskussion.

4.4. Rätt till individuell medicinsk bedömning.

Den mediala granskning som nyligen gjorts av hanteringen av coronapandemin på landets äldreboenden visar att alla äldre inte fick en individuell medicinsk bedömning av läkare när de drabbats av covid-19. PRO kan aldrig acceptera att sköra äldre prioriterats ner så mycket under pandemins första månader att det inte gjordes en fysisk bedömning av ifall exempelvis sjukhusvård var nödvändig.

Mot den här bakgrunden kräver PRO nu en fullständig redovisning om vad som faktiskt har hänt och ifall äldre har nekats vård som hade kunnat rädda deras liv.

Väntar på Svar: Just nu pågår en utvärdering i VGR om hur Pandemin hanterats och att IVO (inspektionen för vård och omsorg) har en pågående granskning och tillsyn av SÄBO. Tillsynen är i praktiken klar men slutligt tillsynssvar har ännu inte skickats ut. Marga Brisman Biträdande Region Chefläkare återkommer med svar till Regionala pensionärsrådet efter 210115

5. Frågor från SPF seniorerna.

5.1. Dagsläge och framtid vad avser Covid-19

Hur ser dagsläget ut vad gäller sjuka, sjuka äldre och tillgång på vårdplatser?

Svar: Regionens sjukvård kan ta hand om alla som behöver vård. En neddragning av planerad vård, vissa operationer har skett.

Hur ska vi äldre tolka de regler/rekommendationer som gäller för att skydda oss mot Covid-19? Bör vi tänka annorlunda även om samma regler gäller för alla?

Svar: Först och främst så gäller både Folkhälsomyndighetens och regionens rekommendationer alla medborgare så de skall följas. Sedan är det ju så att äldre utgör en riskgrupp för att bli allvarligt sjuka. Äldre bör därför iaktta extra försiktighet för att inte bli smittade.

Hur ser läget ut vad gäller rehabilitering för dem som blivit långtidssjuka efter Covid-19? Många av dem arbetar inom vård- och omsorg och behöver komma tillbaka i tjänst för att ta hand om oss äldre.

Svar: Inom primärvården finns möjlighet att ta emot personer med kvarstående besvär efter covid-19 på rehabmottagningar inom vårdval rehab. Sjukhusen följer främst upp de patienter som vårdats på sjukhus. Sjukhusens specialiserade rehabilitering och rehabmottagningarna i primärvården skapade under försommaren tillsammans förutsättningar för samverkan och kunskapsutbyte mellan vårdnivåerna för att möta rehabiliteringsbehov efter genomgången covid-19.

Vi hör olika bud om vaccinering mot Covid-19 – januari eller till sommaren. Vad gäller i tid och vad gäller för oss som är 65+?

Svar: Det är i nuläget oklart när vaccin kommer att börja levereras till EU och därmed Sverige, vilket vaccin som kommer först och i vilka mängder. Detta gör att vi i regionen inte har något svar på detta i nuläget. Enligt Folkhälsomyndigheten kommer personer över 70 år och personer som har ökad risk att bli allvarligt sjuka i covid-19 på grund av till exempel en kronisk sjukdom att vara prioriterade för vaccination.

Vad händer inom ordinarie verksamhet, operationsköer mm, nu när Covid-19 satt fart igen?

Svar: Viss planerad vård minskar nu. Planerade operationer som kan vänta skjuts upp. Regionen har en arbetsgrupp för att säkerställa att all tillgänglig operationskapacitet nyttjas och att det inte sker för stora neddragningar. Gruppen arbetar även med alla vårdgivare regionen har avtal med så att deras kapacitet nyttjas fullt ut.

5.2. Omställningen till Nära vård

Vi förstår att mycket är på gång hos vårdcentralerna för bättre omhändertagade av oss äldre. Det som verkar gå trögt är hemsjukvård, palliativ vård för äldre och vården på äldreboenden. Vi undrar om det finns tillräcklig tillgång på läkare och äldresjuksköterskor för att klara förändringarna över hela regionen?

Svar: Ansvaret för hemsjukvård är gemensamt mellan regionen och kommunen. För äldre personer med sjukvård i hemmet ansvarar kommunen för insatser till och med sjuksköterskor och regionen för läkarinsatser. För äldre personer utan kommunala sjukvårdsinsatser finns på vissa vårdcentraler äldre sjuksköterskor.

Vi håller just nu på med en revidering av det avtal som reglerar omfattningen av läkarinsatser på särskilda boende. Tiden som avtalas generellt syftar till stöd för medarbetare i kommunen. Till den tiden kommer personliga läkarbesök för personerna som är listade på vårdcentralen. De flesta som bor på ett särskilt boende väljer att lista sig på den vårdcentral som har områdesansvaret för just det boendet. Vårdvalssystemet gör att tiden som läkaren kan och ska lägga blir anpassat efter behovet.

De mobila teamen som utgår från specialistvården, till exempel palliativa team har utvecklats mycket under covid-19. Vi håller nu på och kartlägger i vilken omfattning man lyckats i de olika delregionerna. En fortsatt utveckling och samverkan mellan specialistvård, primärvård och kommunerna vad gäller vård i hemmet pågår. I första hand är det inte brist på personal utan mer att vi har olika sätt att samverka. Med effektivare arbetssätt kan vi nå fler på ett bra sätt.

Vården på äldreboende är ett fokusområde när vi nu gör en handlingsplan för vård- och omsorg i samverkan. Vi kallar planen "Färdplan för samverkan". I denna plan lyfter vi fram olika områden där vi framöver ska arbeta mer ihop. Exempel är kunskapsorganisation, hur vi kan ha gemensamma rutiner som underlättar för vårdens medarbetare att ge rätta insatser som grundar sig på ny forskning. Ett annat område är förändrade arbetssätt med digitalisering. Generellt har vi nu ökat samverkan mellan regionen och länets kommuner vilket skapar förutsättningar för de utmaningar vi står inför.

5.3. Årets influensavaccination

Vi har nåtts av information om att sätten att ordna smittsäker vaccinering varierar stort över regionen, ibland på ett svårhanterligt sätt för oss äldre.. Vem beslutar om hur vaccineringen ordnas? Sker det någon regional samordning?

Svar: Om man vänder sig till den vårdcentralen man är listat på, får man mer information om hur det går till då alla har organiserat olika. Alla har dock ansvaret att se till att det görs på ett tryggt och säkert sätt

5.4. Nya rön kring mammografi

Nya forskning visar att mammografi kan rädda liv också bland kvinnor äldre än 74 år. Hur tänker regionen kring dessa nya rön?

Svar: Efter att de tillfälliga rutinerna för mammografiscreening under pandemin upphörde ska de kvinnor som står i tur att kallas till mammografiscreening kallas. De med längst väntetid ska prioriteras. Här ingår en del kvinnor i åldersgruppen från 70 år och uppåt, som fick vänta längre på att screeningen i den åldersgruppen var pausad. Det pågår ansträngningar för att arbeta ikapp. Det är inte meningen att man ska behöva missa sin sista screeningomgång på att man fyllde 75 medan screeningen var pausad. Därför kan det bli aktuellt att kalla vissa kvinnor, som har fått uppskjuten screening under pandemin, trots att de under tiden har hunnit fylla 75 år. Det är ingen generell ökning av screeningåldern.

Socialstyrelsen är på gång att göra en ny översyn över sina rekommendationer för mammografiscreeningprogrammet, vilket är bra. De kommer att göra en noggrann genomgång av

den forskning som finns och ta ställning till om någon förändring av screeningprogrammet behövs. Bifogat PP-bilder ang. screening i **bilaga 3**

5.5. Frågor kring läkemedel

Frågor relaterade till läkemedel är alltid aktuella bland oss äldre. Våra medlemmar efterlyser högre kompetens hos dem som ordinerar, bättre samordning om olika läkemedel, kunskap om apotekens och farmaceuternas roll. Vi önskar oss en översiktsföreläsning med information som vi kan vidareförmedla till våra medlemmar. Kanske under vårens första möte?

Svar: Bjud in Peter Amundin från kunskapsstöd och ledning till nästa möte den 19 mars 2021

6. Uppföljning av överbeläggningar i VGR

Se bifogat diagram. Klickbar länk hittar du i mailet [Klicka här för diagram](#)

7. Uppföljning: "Nytt på parkeringsfronten vid våra sjukhus i VGR".

Svar: Inget nytt på parkeringsfronten i nuläget. Patrik Skoglund, avdelningschef. Utemiljö, Tillgänglighet och Standarder

8. Budget.

Johnny belyste några ekonomiska utmaningar på grund av covid 19
675 mnkr kommer att användas för att hantera det uppdämda vårdbehovet, kökortning m.m. för att återställa sjukvården till ett mer normalt läge 2021.
Västrafiks stora kostnader för minskat resande med kollektivtrafiken m.m.

9. Förslag på mötestider 2021, 19/3, 7/5, 1/9 och 5/11

Mötestiderna för 2021 godkändes 19/3, 7/5, 1/9 (onsdag) och 5/11

10. Övrigt

10.1. Patrik Skoglund undrar om det finns några frågor eller tips från Regionala pensionärsrådet gällande **parkeringar, tillgänglighet** och **utemiljö** som Västfastigheter kan få till sig. Patrik har sedan februari månad i år en avdelning som är fokuserade på bland annat dessa **tre delar på våra sjukhus**. Han kan komma på nästa möte och berättar om dessa funktioner och vad vi gör för att förvalta, utveckla och förbättra. Västfastigheter kommer bland annat genomföra trygghetsvandring på Borås sjukhus men även på andra sjukhus i regionen, där de skulle vara uppskattat att få med en representant från Regionala pensionärsrådet. På en trygghetsvandring försöker de ha en representativ grupp som går ut och kikar på sjukhusområdet, under trygghetsvandringen observerar deltagarna vad som är bra och vad som behöver förbättras. Kan vara ex. belysning, tillgänglighet etc. de önskar hjälp med att se saker med andra ögon än sina egna för att kunna göra sjukhusområdet bättre för de som arbetar och besöker sjukhuset. Trygghetsvandring i Borås är framflyttad till 210221 pga. Coronan.

10.2. Frågor kom upp om IVO rapporten som släppts idag, Ann-Söderström kontaktades under mötet men hade tyvärr ingen möjlighet att återkoppla till oss medas vi hade mötestid kvar. Extra möte bokas med Ann-Söderström Hälso- och sjukvårdsdirektör inom kort ihop med Regionala pensionärsrådet.

Nästa ordinarie möte är den 19 mars 2021

Vid anteckningarna

Camilla Tengström

Camilla Tengström

Sekreterare

Johnny Magnusson

Johnny Magnusson

Ordförande.